

РЕШЕНИЕ

№ 255

гр. С., 05.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – С., ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ,
в публично заседание на пети октомври през две хиляди двадесет и втора
година в следния състав:

Председател: Мария Ян. Блецова Калцова

Членове: Стефка Т. Михайлова Маринова
Симеон Ил. Светославов

при участието на секретаря Пенка Сп. Иванова
като разгледа докладваното от Мария Ян. Блецова Калцова Въззивно
гражданско дело № 20222200500306 по описа за 2022 година

Производството е въззивно и се движи по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба депозирана от юриск.Е., пълномощник на „Фератум България“ ЕООД, със седалище гр. С., ж.к. „М. 3“, бул. „Александър Малинов“, № 51 – А ет.9 офис 20 решение № 260023/14.03.2022 г. по гр.д. № 297/2021 г. на С.ския районен съд, с което на основание чл.55, ал.1 предл.1 от ЗЗД, във вр. с чл.23 от ЗПК, въззивникът е бил осъден да заплати на П. К. Г., ЕГН ***** от гр. С., кв. „К.“, 3 – Б – 17 сумата от 25.00лв., представляваща част от недължимо платена сума по недействителен договор за кредит № 542402 от 11.09.2017г., ведно със законната лихва считано от 27.01.2021г., деловодни разноски в размер на 250.00лв. и адвокатско възнаграждение в размер на 300.00лв.

Решението е обжалвано като неправилно и незаконосъобразно.

Въззивникът заявява, че първоинстанционният съд неправилно е приел за безспорно, че договорът е нищожен на основание чл.10, ал.1 от ЗПК, тъй

като за да е нищожен договора не това основание е необходимо кумулативно да не са налице всички посочени от законодателя условия – 1. писмена форма; 2. хартиен или друг траен носител; 3. ясно и разбираемо съдържание; 4. шрифт не по-малък от 12; 5. два екземпляра – за всяка от страните.

Освен това се твърди, че възнаграждението по договора за гаранция не спадало към годишния процент на разходите, тъй като не отговаряло на бележите, установени в чл. 19, ал. 1 от ЗПК. То не представлявало „обща разходи по кредита“, нито представлявало възнаграждение на посредник за сключване на договора, а било възнаграждение на друго лице, различно от заемодателя, дължимо по друго правоотношение, а не по договора за гаранция/поръчителство, като двете правоотношения запазвали своята относителна самостоятелност и страните по тях били различни. Жалбоподателят посочва, че съгласно договора заемателят е имал право на избор дали да се ползва от процесното обезпечение или да представи друго такова, като си осигури поръчител. От горното следвало, че това възнаграждение нямало как да бъде включено в ГПР. В случая се касаело за плащане, попадащо в приложното поле на чл. 19, ал. 3 ЗПК, а ГПР по договора бил правилно изчислен. Моли се да се отмени обжалваното решение и предявените искове да бъдат отхвърлени. Претендират се деловодни разноси за двете инстанции. Страната не е направила нови доказателствени искания.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК е депозиран отговор на въззивната жалба от адв. З., пълномощник на П. К. Г., ЕГН ***** от гр. С., с който жалбата е оспорена като неоснователна. Въззиваемата страна счита, че в хода на първоинстанционното производство е доказано по безспорен начин, че са налице всички необходими предвидени предпоставки за възникване и ангажиране отговорността на ответното дружество. Правилно съдът бил приел, че ответникът е погасил изцяло сумата по сключения договор за потребителски кредит № 542402 от 11.09.2017г., а именно в общ размер на 1731.83 лева, както и че последната е била изплатена единствено и само на „Фератум България“ ЕООД. Съдът бил стигнал до правилния извод, че процесният договор за потребителски кредит № 542402/11.09.2017г. с „Фератум България“ ЕООД е нищожен на основание чл. 22 от Закона за потребителския кредит /ЗПК/ вр. чл. 26, ал. 1 от Закона за задълженията и договорите /ЗЗД/, тъй като противоречи на законоустановените императивни

правила, както и е нищожен и на основание чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК във вр. с чл. 22 от ЗПК, тъй като не бил налице съществен елемент от неговото съдържание, а именно годишният процент на разходите /ГПР/ по кредита. Въззиваемият твърди още, че в хода на първоинстанционното производство е било установено, че е налице нарушение на императивните правила, като в договора за потребителски кредит е налице грешно посочен размер на ГПР, а действителният такъв е над максимално установения праг на ГПР, предвиден в императивната разпоредба на чл.19, ал. 4 от ЗПК, като в тази връзка не е посочена и общата сума, дължима от кредитополучателя. По-нататък в отговора се излагат детайлни съображения, с които се оборват последователно всички наведени с въззивната жалба оплаквания. Сочи, че сумата – възнаграждение за поръчителя е изплатена заедно с вноските по кредита, а незаконосъобразно не е включена в ГПР, който по този начин би надхвърлил максимума, определен от правната норма. Освен това получаването на кредита било обвързано с поръчителството точно на „Фератум банк“. Счита, че правилно първостепенният съд е приел наличие на нарушение на чл. 19 ал. 1 от ЗПК, в договора неправилно е бил посочен размерът на ГПР, на длъжника не е била посочена точно финансовата му тежест и това е основание за приемане на целия договор за недействителен с оглед разпоредбата на чл. 11 ал. 1 т. 10 от ЗПК.

Моли се обжалваното решение да бъде потвърдено. Претендират се деловодни разноски. Направено е възражение за прекомерност на търсеното адвокатско възнаграждение от въззивната страна.

Страната не е направила доказателствени искания.

В с.з.въззивникът редовно призован, не се явява и не се представлява. В писмена молба процесуалният му представител заявява, че поддържа въззивната жалба и моли същата да се уважи. Претендира разноски. Счита, че не следва да се присъждат разноски на ответната страна, тъй като не са били представени доказателства за „материално затруднено лице“, за което да се търси възнаграждение по реда на ч. 38, ал.1, т.2 от ЗА.

В с.з. въззиваемата страна редовно призована не се явява и не се представлява. В писмено становище процесуалният и представител заявява, че поддържа отговора на въззивната жалба и моли да се потвърди първоинстанционното решение. Претендира разноски.

Пред настоящата инстанция не се събраха допълнителни доказателства.

Обжалваното решение е било съобщено на въззивника на 30.05.2022г. и в рамките на законоустановения четиринадесет дневен срок – на 02.06.2022 г. е била депозирана въззивната жалба.

Установената и възприета от РС – С. фактическа обстановка изцяло кореспондира с представените по делото доказателства. Тя е изчерпателно и подробно описана в първоинстанционното решение, поради което на основание чл.272 от ГПК настоящият съд изцяло я възприема и с оглед процесуална икономия препраща към него.

Въззивната жалба е редовна и допустима, тъй като е подадена в законоустановения срок от лица с правен интерес от обжалване на съдебния акт. Разгледана по същество жалбата се явява неоснователна.

За да постанови решението си С.ският районен съд е приел, че договорът сключен между страните е недействителен поради нарушаване на изискванията на чл.10, ал.1 във вр. с чл. 11 ал.1 т. 7-12 и т.20 от ЗПК. В разпоредбата на чл. 22 от ЗПК е посочено, че когато не са спазени разпоредбите на .... чл.11 ал.1 т. – 7 – 12, договорът за потребителски кредит е недействителен.

Разпоредбата на чл. 11 ал. 1 т. 11 предвижда, че Договорът за потребителски кредит се изготвя на разбираем език и съдържа условията за издължаване на кредита от потребителя, включително погасителен план, съдържащ информация за размера, броя, периодичността и датите на плащане на погасителните вноски, последователността на разпределение на вноските между различните неизплатени суми, дължими при различни лихвени проценти за целите на погасяването.

Разпоредбата на чл. 11 ал. 1 т. 12 ЗПК предвижда, че договорът следва да съдържа информация за правото на потребителя при погасяване на главницата по срочен договор за кредит да получи при поискване и безвъзмездно, във всеки един момент от изпълнението на договора, извлечение по сметка под формата на погасителен план за извършените и предстоящите плащания; погасителният план посочва дължимите плащания и сроковете и условията за извършването на тези плащания; планът съдържа разбивка на всяка погасителна вноска, показваща погасяването на главницата, лихвата, изчислена на базата на лихвения процент, и когато е приложимо,

допълнителните разходи; когато лихвеният процент не е фиксиран или когато допълнителните разходи могат да бъдат променени съгласно договора за кредит, в погасителния план се посочва ясно, че информацията, съдържаща се в плана, е валидна само до последваща промяна на лихвения процент или на допълнителните разходи съгласно договора за кредит.

Съгласно чл.11, ал.1, т.10 от ЗПК в сключения потребителски кредит задължително се посочва годишният процент на разходите по кредита (ГПР) и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите .

В настоящия случай не се спори между страните, че чрез средства за комуникация от разстояние - електронна поща, уебсайт и телефон - при спазване на изискванията на ЗПФУР, ЗЗД и ЗЕДЕУУ, между тях е сключен във формата на електронен документ договор за предоставяне на потребителски кредит № 813297/30.10.2019г., по който ответното дружество-въззивник е кредитор, а ищецът-въззиваем – кредитополучател. Страните са се уговорили първият да предостави на втория заем в размер на 900.00 лева, който да върне сумата на десет вноски съгласно погасителния план, неразделна част от договора, като първата вноска е на 11.10.2017 г., а последната - на 08.07.2018 г. В договора за потребителски кредит е посочено, че кредитополучателят дължи връщане на сумата от 1071.00лв. на кредитора, от които 900.00 лв., главница и 171.00 лв. лихва, като лихвеният процент е в размер на 19 %, за същите суми е изготвен погасителен план, а посоченият ГПР на заема е в размер на 48.35%.

В т. 5 от този договор е посочено, че „заемът се обезпечава с поръчителство, предоставено от „Фератум Банк“ ЕАД в полза на дружеството /„Фератум България“ ЕООД/“. Посочено е още, че „с одобряването от дружеството на предоставеното в негова полза обезпечение, уговорката свързана с обезпечението не може да се отмени нито от кредитополучателя, нито от лицето предоставило обезпечението“, както и че „одобряването на обезпечението се извършва чрез одобряването на кредита“

Представени са разпечатки от екранни снимки на хронологията на автоматизирания процес за кандидатстване, одобрение и потвърждаване на кредита, като непосредствено след стъпката за заявка на конкретния кредит,

където са описани и личните данни на заявителя, следва стъпка за избор на гарант с две опции – „гаранция от Фератум банк“ и „личен гарант/поръчител“. След избор на първия вариант за ищеца[1]кредитополучател е определена такса за гаранта „Фератум Банк“ в общ размер на 639.00 лева. Представени са формуляр за предоставена преддоговорна информация на кредитополучателя, Общи условия за отношенията между „Фератум България“ ЕООД и клиентите по повод предоставяните от дружеството потребителски кредити и Общи условия към договора за гаранция/ поръчителство. По делото безспорно е установено, че „Фератум Банк“ ЕАД е дружество - партньор на Фератум България, представлява самостоятелно юридическо лице, кредитна институция, регистрирана в М., която предоставя услуги на територията на Република България по силата на лиценз, издаден от БНБ, и е вписано под № 178 в публичния регистър на БНБ. В ОУ към договора за гаранция/поръчителство е посочено, че те се прилагат към Договор за гаранция, сключен между „Фератум Банк“ ЕАД и Клиента, по силата на който „Фератум Банк“ ЕАД се съгласява да предостави гаранция, под формата на поръчителство, като се задължава б да обезпечи изпълнението на задълженията, произтичащи от Договор за потребителски кредит между Клиента и „Фератум България“ ЕООД. В т.4.2 на тези условия е посочено, че гарантът предоставя гаранцията след като клиентът подаде искане за гаранция, с подаването на такова искане последният попълва информацията за кредита и изискуемите данни, които подписва, удостоверявайки и запознаването си с ОУ, а в т.4.3 е посочено, че договор за гаранция се сключва, ако гарантът одобри предоставянето на гаранция на клиента и го информира по електронен път /смс, идент. номер./, а клиентът след това връща съгласието си по аналогичен начин и договорът, от който неразделна част са ОУ, се счита сключен. Липсата на потвърждение от страна на клиента е равнозначна на несклучване на ДГ. В т. 5 е посочено, че клиентът е длъжен да плати на гаранта такса за предоставяне на гаранция, зависеща от размера на кредита. Ищецът-кредитополучател е заплатил на ответника „Фератум България“ ЕООД сумата от 1731.83 лева, от която главница в размер на 900.00 лв., лихва в размер на 155.53лв., такса за гаранция 571.80лв. и такса по общи условия - 104.50 лв.

Договорът за кредит и договорът за предоставяне на гаранция/ поръчителство са недействителни, на първо място, тъй като в първия /и в ОУ,

представляващи неразделна част от него/ са налице клаузи, уговорени във вреда на потребителя, неотговарящи на изискването за добросъвестност и водещи до значително неравноправие между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя. Същото се отнася и за договора за гаранция/поръчителство, сключен между „Фератум банк“ ЕАД и ищеца, ведно с ОУ към него, като следва да се посочи, че липсва представен договор между „Фератум България“ ЕООД и „Фератум банк“ ЕАД, от който да е видно какви са отношенията между тези дружества. Може да се отбележи и че няма пречка съдът да констатира пороци на договор, сключен с трето, неучастващо в производството лице, доколкото това рефлектира върху спорното правоотношение, без да се произнася с диспозитив /и без формиране на СПН/, тъй като не е сезиран изрично с такъв иск. Тук важи изцяло нормата на чл. 146 ал. 1 вр. ал. 2 от ЗЗП, тъй като договорът за потребителски кредит и договорът за предоставяне на гаранция/ поръчителство очевидно имат общ, типов характер и не са персонално съставени – с оглед личността на клиента, с оглед никакви индивидуални особености, или съобразени с конкретни обстоятелства. Те изцяло са били изготвени предварително и потребителят не е разполагал с възможност да влияе на съдържанието им. От своя страна самото съдържание на тези съглашения в обсъжданите им части противоречи на изискването за добросъвестност и по силата на основната хипотеза на чл. 143 от ЗЗП те придобиват характер на неравноправност. От една страна недействителността на ДПК е такава, възникнала при наличието на условията по чл. 22 от ЗПК, съгласно който „когато не са спазени изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7 - 12 и 20 и ал. 2 и чл. 12, ал. 1, т. 7 - 9, договорът за потребителски кредит е недействителен.“ В случая е безспорно, че е нарушена разпоредбата на чл. 11 ал. 1 т. 10 от ЗПК – в представения договор за потребителски кредит не е ясно и разбираемо посочено съдържанието по тази точка – „годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин“. Освен това кредитополучателят е дължал месечно възнаграждение за „банкова гаранция“ /както е упоменато в електронните форми/, което общо възлиза на 639.00 лв. при заета сума от 900 лв. /повече от половината от нея/, като тази вноска не е включена в годишния процент на

разходите, както повеляват разпоредбите на ЗПК. От друга страна двата договора, които в цялост съставляват източника на облигационното задължение на ищеца, са сключени на една и съща дата, като от съдържанието им е видно, че кредитополучателят не е имал реална възможност нито да избегне тази опция, нито незабавно да посочи друг „гарант“ по смисъла на т. 5 от ДПК от 30.10.19г. Както в този текст е посочено – „одобряването на обезпечението се извършва чрез одобряването на кредита“, а в електронните стъпки не е възможно да се одобри кредита без да е посочен гарант - тоест – сключването на „договора за предоставяне на гаранция/поръчителство“ от кредитополучателя е било дефинитивно условие за предоставянето на кредита.

Независимо, че в т. 5.3 на ОУ към ДПК е посочено, че „за да повиши кредитоспособността си и вероятността да бъде одобрена заявката за кредит кредитодателят може да предложи едно от следните обезпечения – а. – обезпечение, предоставено от гарант във формата на договор за поръчителство /който в електронния формуляр е единствено „Фератум банк“ ЕАД/ и б. – обезпечение, предоставено въз основа на договор за поръчителство от одобрено от кредитодателя физическо лице“, от изследваните посредством експертизата електронни форми за регистрация е видно, че ползването на „гарант“ не е опционално, а ултимативно, а изборът на такъв, различен от „Фератум банк“, е обусловен от одобрението на кредитодателя, без което кредитът не се одобрява – т. 5.5 от ОУ, но не е опсочен начин за получаване на такова одобрение в хода на електронната процедура.

В текста на т. 5, в ОУ към двата договора и в електронните формуляри са смесени правните фигури на поръчителство, гаранция, банкова гаранция и обезпечение. Съгласно чл. 138 от ЗЗД с договора за поръчителство поръчителят се задължава спрямо кредитора на друго лице да отговаря за изпълнение на неговото задължение, като в това съглашение длъжникът не участва, но в случая именно той е бил задължен да сключи договор с третото лице, както и да се съгласи писмено с инкорпорираното в ДПК едностранно изискване от кредитодателя на „гаранция“ за кредита. По принцип правната обосновка и на механизма на поръчителството, и на този на обезпечението, произтича от реалната опасност кредиторът да не може да се удовлетвори от имуществото на прекия длъжник, което, при кредит в размер на 500 лв., е

изключително малко вероятно, тоест – обективно няма необходимост за обезпечаване на кредита чрез поръчител. Разбира се, този въпрос все пак е в дискресията на договарящите се, с оглед предоставената им свобода, но горното обстоятелство идва да потвърди констатацията, че ДПК е типов, предварително изготвен, клаузата относно поръчителството /както е назовано в т. 5 на ДПК, а в т. 5.3. на ОУ – „обезпечение от гарант под формата на поръчителство“/ не е съобразена с конкретната хипотеза и предвид използваната формулировка и 10 задължителния електронен протокол – кредитополучателят не е разполагал нито с фактическа, нито с правна възможност да повлияе на съдържанието ѝ. Обезпечението на чуждо задължение, като правна фигура, най-общо представлява актив, който се залага от трето лице на кредитора, за да гарантира и осигури изпълнението на задължението на длъжника – това е вещна форма на обезпечение - но тази конструкция няма никакво тъждество с процесните взаимоотношения, създадени между страните. Личното обезпечение, при което наред с длъжника се задължава и друго лице, както вече бе посочено по-горе, не е обективизирано чрез надлежно поръчителство или чрез друг способ за създаване на солидарност на задължението. От своя страна, съгласно чл. 442 от ТЗ с банковата гаранция банката писмено се задължава да плати на посоченото в гаранцията лице определена сума пари съобразно условията, предвидени в нея. Това означава, че банките могат да изпълняват ролята на гарант за надеждността и платежоспособността на участниците в различни видове търговски сделки, като изпълняват това срещу заплащане – тоест те предоставят услугата „банкова гаранция“. Така, от една страна „Фератум банк“ ЕАД, /със седалище и адрес на управление в М., СТ Бизнес Център, Странд №120, Гзира ГЗР 1027/, независимо от наименованието си, не е банка по смисъла на българското законодателство, въпреки, че е регистрирана в М. под регистрационен № С 56251 и притежава лиценз от Органа за финансови услуги в М. за осъществяването на банкова дейност, платежни услуги и т.н., поради което не може да предоставя и банкова гаранция по реда на чл. 442 от ТЗ. От друга страна, дори да се приеме обратното, то идеята на „банковата гаранция“ е при настъпването на определени условия, при които длъжникът не може да престира, банката /в случая – Фератум банк/ да плати конкретна сума, посочена в банковата гаранция вместо него, като обикновено тия отношения възникват между банка и неин клиент, какъвто ищецът изобщо не

е. В случая е очевидно, че е налице драстично разминаване между съдържанието на института на банковата гаранция и фактическото му приложение. В действителност не е представен по делото нито договор за 11 поръчителство, сключен между „Фератум банк“ ЕАД и „Фератум България“ ЕООД, нито едностранно изявление за банкова гаранция, отправено от първото към второто дружество, нито документ за предоставяне на някакво обезпечение, липсват данни относно това какви са реалните отношения помежду им и какъв е техният източник. Установява се посредством представения погасителен план и неоспорената СИЕ, на която и настоящият състав дава вяра, че вноските по договора за предоставяне на гаранция фактически са били включени в месечните вноски по договора за кредит, без да са описани в плана и СЕФ, както и че всички плащания кредитополучателят-ищец е правил единствено на кредитодателя-ответник. Това действие е необяснимо с правната логика и принципите на добросъвестност, тъй като, както вече се посочи - предметът на договора за предоставяне на банкова гаранция/поръчителство предполага изпълнение от страна на гаранта/поръчителя само при възникване на определено обстоятелство – неплащане на задълженията от страна на кредитополучателя - а в случая уговореното възнаграждение за това се е дължало от последния още от самото му сключване, /преди и независимо дали е настъпило условието/, разделено е на ежемесечни вноски, прибавени към вноските по договора за кредит и е плащано на кредитодателя. Кредитополучателят е изплатил изцяло заетата сума и лихвите върху нея, тоест гарантът не е осъществил функцията си, но е получил предварително възнаграждение за това. За да се приеме, че все пак възнаграждението е платено с основание, е необходимо да е дадена действителна банкова гаранция, а такава липсва. Така нареченият „договор за гаранция/поръчителство“ /като на практика това са ОУ/ само фингира правните последици на банковата гаранция. В действителност не е завършен фактическият състав на тази правна фигура – липсва едностранното изрично, конкретно и индивидуално изявление на гаранта, отправено към кредитора. Към договора за гаранция/поръчителство, сключен между длъжника-ищец и третото лице /наречено „гарант“/, е прикрепено настъпването и на правни последици, типични за другата, едностранна сделка. Кредитодателят и гарантът са симулирали желание за настъпване на тези правни последици, но едностранната сделка, от която те

биха могли реално да настъпят, не е осъществена. Единствената валидна форма за извършването и за 12 доказването ѝ е писмената и по делото няма представен такъв документ. Изявленията на представител на третото лице *post factum* нямат доказателствена стойност относно съществуването на сделката.

Що се отнася до твърденията на въззивника относно уреждането на имуществени отношения между него и „гаранта“, което би могло да освободи последния от плащането на „гаранцията“ - дали и как кредитодателят и издаващото „банковата гаранция“ лице ще уредят някакви свои отношения по повод хипотетични вземания помежду им, /чрез компенсация, замяна, цесия и т.н., предмет на които би могло да е вземането по банковата гаранция/, действително е изцяло в тяхна власт и в своите вътрешни отношения те могат да се съгласят да признаят съществуването ѝ без изрично съставен писмен документ, но спрямо третите лица, пред които се обявява наличие на „банкова гаранция“, е необходимо тя да бъде изготвена в надлежната писмена форма, за да се счете, че даването ѝ поражда задължение за заплащане на възнаграждение на гаранта. Описаното по-горе правно положение е недопустимо по смисъла на ЗПК, тъй като по този начин и кредитодателят и гарантът/поръчителят се домогват да заобиколят изискванията на този закон, което е забранено с чл. 21 от ЗПК. Същият извод се налага и от факта, че посоченият в ДПК поръчител - „Фератум банк“ ЕАД, фигурира като предварително, константно определен такъв в типов по характера си договор и в електронните формуляри, което показва, че двете дружества се намират в такава икономическа свързаност, сочеща на недобросъвестност с оглед обективизираните права и задължения по описаните договори, които представляват на практика разделяне на приходите от кредита между двете формално отделни юридически лица, с цел да се заобиколи ЗПК и да се консумира недопустима печалба. Така създадените допълнителни възнаграждения за гаранта/поръчител, които не са надлежно описани в ДПК, макар да са реално включени в месечните вноски, /и това не е изрично отбелязано в СЕФ за предоставяне на информация за потребителския кредит/, водят до недобросъвестно оскъпяване на кредита с повече от 1/3 в ущърб на икономически по-слабата страна - потребителя, поставяйки го в неравноправна и неизгодна позиция. 13 Останалите доводи на въззивника относно самостоятелността на отношенията между него и „Фератум банк“ ЕАД и изявленията на представител на последното са несводими, тъй като от

значение за спора е правното положение на кредитополучателя като функция на тези отношения. В обобщение - клаузата по повод едностранното създаване на фигурата на гаранта/поръчителя, която няма правен аналог и функциите ѝ с *a contra legem*, е неравноправна, както поради създадените с нея задължения, така и поради неосигуряване възможност на кредитополучателя да се откаже от нея или да избере друга форма на обезпечение, и едновременно с това тя е и причина за несъответствието на съдържанието на ДПК с изискванията на чл. 11 от ЗПК, и за надхвърлянето на максималния размер на ГПР по чл. 19 ал. 4 от ЗПК. След като разходът за допълнително ежемесечно възнаграждение за поръчител е пряко и неотменно свързан с договора за кредит, в който обаче той не е включен в ГПР, то очевидно кредитополучателят е въведен в заблуждение относно реалната цена на кредита, което е сторено още с предоставянето му на преддоговорна информация. Както се посочи вече, този разход е в размер, близък до половината от размера на главното задължение, и невключването му в ГПР е в нарушение на чл. 11 ал. 1 т. 10 от ЗПК, а това води до недействителност на ДПК на основание чл. 22 от ЗПК. Също така кредиторът е посочил в договора единствено като абсолютни стойности лихвения процент по заема и ГПР. Липсва ясно разписана методика на формиране годишния процент на разходите по кредита /кои компоненти точно са включени в него и как се формира същият от 48.35 %/. Посочената годишна фиксирана лихва от 19.00 лв. не е ясно как точно е изчислена по отношение на общия ГПР. По този начин потребителят е поставен в невъзможност да разбере какъв реално е процентът на оскъпяване на ползвания от него финансов продукт. Непосочването на включените в ГПР компоненти и начина на формиране на размера му от 48.35 %, е в пряко противоречие с императивните изисквания на чл. 19, ал. 1 вр. чл. 10, ал. 2 и чл. 10а. ал. 2 и 4 от ЗПК. На последно място - ако в посочения в договора ГПР бяха включени всички изискуеми елементи съобразно чл. 19, ал. 13 от ЗПК - главница, договорна лихва, такси, възнаграждение по договор за поръчителство – то реално приложимият към договора ГПР, съобразно кредитираната от съда съдебно-икономическа експертиза, би се равнявал на 311.85%, в разрез с императива на чл. 19 ал. 4 от ЗПК. Всичко това следва да се окачестви като нелоялна и заблуждаваща търговска практика по смисъла на член 6, параграф 1 от Директива 2005/29/ЕО. Това от своя страна означава, че скритата клауза, определяща

допълнителен размер на сумата, която следва да плати потребителят, е неравноправна по смисъла на член 4, параграф 1 от Директива 93/13/ЕО и чл. 146 ал. 1 от ЗЗП, което влече недействителност на ДПК в неговата цялост. Освен това, като противоречащи и на общо основание на закона, на добрите нрави и справедливостта - т. 5 от ДПК, предвиждаща обезпечение на кредита и договорът за гаранция/поръчителство - са нищожни и не пораждат права и задължения за страните, а в частност – за целите на настоящото производство – попадат и под санкцията на чл. 21 ал. 1 от ЗПК, в който нормотворецът е разписал, че “всяка клауза в договор за потребителски кредит, имаща за цел или резултат заобикаляне изискванията на този закон, е нищожна“. Договорът за потребителски кредит е недействителен и при условията на чл. 22 от ЗПК, поради неспазване на изискването на чл. 11 ал. 1 т. 10 от ЗПК Казаното дотук това води неизбежно и до последицата, предвидена в чл. 23 от ЗПК – че кредитополучателят дължи връщане само на чистата стойност на кредита, не и на лихви и други разходи по него. Ищецът-въззиваем е заплатил на ответното дружество сума в общ размер на 1731.83лв. Това означава, че внесено над чистата стойност на кредита от 900.00 лв. е недължимо платено. Претендираната частична сума от 25.00 лв. следва да бъде върната на основание чл. 55 ал. 1 пр. 1 от ЗЗД. Главният иск е изцяло основателен и доказан и следва да се уважи, като се присъди и обезщетение за забава в размер на законовата лихва, което е поискано от датата на завеждане на исковата молба до окончателното изплащане. Така ще бъде спазена разпоредбата на чл. 23 от ЗПК, който предвижда че когато кредитът бъде обявен за недействителен се дължи единствено чистата стойност по кредита без лихви и други разноси.

Тъй като правните изводи на настоящата инстанция съвпадат с тези на първоинстанционния съд, обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

Според правилата на процеса на въззиваемата страна следва да се присиди адвокатско възнаграждение по реда на чл. 38, ал.1, т.2 от ЗА в минимален размер от 300.00лв. В този случай страната не дължи представяне на доказателства за „затрудненото си материално положение“ пред съда, а пред адвоката, който се е съгласил да я представлява по този ред. Не се касае за освобождаване от държавна такса или осигуряване на правна помощ, процедури при които съдът извършва преценка.

По тези съображения, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260023/14.03.2022г. по гр.д. № 297/2021г. на С.ския районен съд.

ОСЪЖДА „Фератум България“ ЕООД, със седалище гр. С., ж.к., М. 3“, бул. „Александър Малинов“, № 51 – А ет.9 офис 20 да заплати на адвокат Б. Х. З., ЕГН ***** на основание чл.38., ал.2, т1 от Закона за адвокатурата сумата от 300.00 (триста) лева , представляваща адвокатско възнаграждение.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____